

[Frøde Nielsen.]

rigtighed og redelighed fra tysk side være ønskelig.

Det gør sig bl. a. også gældende, når talen er om den lov om de tyske skoler, som blev vedtaget af rigsdagen i 1946. Det er denne tilsynslov, som vi fra dansk side har i sinde at se nærmere på, og som den højtærede undervisningsminister nu har bebudet revisionsforslag om. Mens det principielle i skoleloven af 1946, skoleformen, ligger fast, er tilsynsreglernes udformning af midlertidig karakter og noget, der kan tales om.

Det ejendommelige er imidlertid, at denne lov, som tyskerne både syd og nord for grænsen så voldsomt kritiserer og gør ensbetydende med undertrykkelse af tyskerne, den har den slesvig-holstenske landsregering simpelthen kalkeret af og gjort til gældende lov i landet.

Den danske tilsynslov bestemmer, at en lærer, som skal arbejde i en tysk skole, skal godkendes af skoledirektionen, og at denne godkendelse i givet fald kan tilbagekalde. Den taler videre om, at læse- og lærebøger samt undervisningsplan skal godkendes.

Den 7. marts 1950 — altså fire år efter den danske lovs ikrafttræden — udstedte den slesvig-holstenske landsregering en lovbestemmelse, „Regelung des Schulwesens der dänischen Minderheit“. Den fastslår, at lærerne ved de danske skoler skal have undervisningstilladelse, lederen af en skole skal have en særlig tilladelse, og i begge tilfælde er tilladelsen betinget af, at der ikke kan rejses betænkeligheder, navnlig af faglig og moralsk art, mod lærerne. Der skal også indhentes tilladelse til indretning af en skole. Alle disse tilladelser kan ministeren for folkeuddannelse i givet fald tilbagekalde.

Jeg ser ikke noget tiltalende i en argumentation af den karakter, der her er tale om, den er ikke redelig, og den styrker ikke håbet om en snarlig genopbygning af det helt rigtige naboventlige forhold.

Efter de kritiske og polemiske bemærkninger, jeg nu har anstillet, vil jeg gerne fremhæve ønskeligheden af, at vi likviderer så meget af den hidtidige spænding som muligt og når frem til et bedre forhold. Det kunne ikke falde mig ind at hævde, at alt fra dansk side er fejlfrit og korrekt, men vi vil gerne tale om forholdene og gerne skabe kontakt. Derfor hilste jeg også med glæde de ord, som formanden for „Bund deutscher Nordsleswiger“, gårdejer Hans Schmidt, for nogen tid siden udtalte i et interview med dagbladet „Sønderjyden“.

Heldigvis talte han ikke om en mindretalstraktat, sådan som man jo ellers fra

tysk side både syd og nord for grænsen så ofte gør. Vi fra dansk side ønsker ikke en sådan traktat, og vi har ikke i sinde at gå ind i forhandlinger derom. Vi accepterer gerne gensidighedsprincippet, men det vil være umuligt at binde det i stive paragraffer, som skulle kunne dække forholdene både her og der. Forskellen i vore forhold er så iøjnefaldende, at tanken om en traktat alene af den grund må opgives. Iøvrigt agter vi af rent principielle grunde ikke at slutte traktatlige aftaler.

Når man sammenligner forholdene nord og syd for grænsen, må enhver uholdt indrømme, at Danmark særdeles vel kan stå for vurderingen. På det kirkelige område er frihed og muligheder størst hos os. De tyske skoler er kommet i gang i hurtigt tempo; der er nu ca. 25 og vil i løbet af kort tid være 30 tyske skoler, og de får tæt ved 80 pct. i tilskud fra den danske stat, mens tilskuddene til de danske skoler syd for grænsen kun er en brøkdel deraf. Man har fra tysk side klaget over, at man ikke hidtil har kunnet få bevilget materialer til 6 nye skoler, men såvidt jeg har forstået, stiller ministeriet sig forstående, så den sag sikkert ret hurtigt ordnes. Men tyskerne ved jo — og det bør de tage med i deres vurdering —, at det danske skolebyggeri i adskillige nordslesvigske egne er meget langt tilbage, og at også dette hensyn trænger sig stærkt på.

På f. eks. det erhvervsmæssige område har tyskerne ikke været holdt udenfor. Jeg selv og sikkert flere af mine sønderjyske rigsdagskolleger har arbejdet for Marshallhjælp også til tyske virksomheder. Hvad embedsmands- og tjenestemandsansættelser angår, havde Hans Schmidt i det interview, jeg henviste til, ingen klage at fremsætte.

Schmidt fremsatte ønsket om et nord-slesvigsk kontaktudvalg. Om man netop bør vælge den form, kan diskuteres, men vi fra dansk side er i høj grad rede til åbent og positivt samarbejde, vi er rede til drøftelser om problemer, der trænger sig på. Begge de nationale parter tilskyndes dertil af den verdenspolitiske udvikling. Danmark og Tyskland er nu i samme lejr, vi er begge med i den frie verdens store fællesskab, og det må selvsagt også påvirke vort indbyrdes forhold i grænselandet.

Jeg må for klarhedens skyld sige til tyskerne: Vi er meget agtsomme overfor alt, hvad der kan minde om tidligere tiders tone og metoder. Hvor vi møder noget sådant, må vi selvsagt reagere øjeblikkeligt og stærkt.

Det ærede medlem hr. Heick manede i sin tale i går den højtærede landbrugsminister og den højtærede trafikminister frem til dåd.